

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра педагогіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан гуманітарно-педагогічного факультету
Інна САВИЦЬКА
_____ 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри педагогіки
Протокол № 18 від “07” 05 2024 р.
Завідувач кафедри
_____ Руслан СОПІВНИК

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові технології)»
Гарант ОП
_____ Оксана ВАСЮК

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗАГАЛЬНА ТА ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІКА»**

Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»
Спеціальність: 015 «Професійна освіта»
Освітня програма: «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові технології)»
Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник: к. пед. н., доцент Виговська С.В.

Київ – 2024

**Опис навчальної дисципліни
«Загальна та професійна педагогіка»**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>015 «Професійна освіта»</i>	
Освітня програма	<i>«Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	210	
Кількість кредитів ECTS	7	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проєкт (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	
Семестр	1	
Лекційні заняття	<i>60 год.</i>	
Практичні, семінарські заняття	<i>60 год.</i>	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	<i>90 год.</i>	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>8 год.</i>	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета дисципліни: сформувати в майбутніх фахівців знання, уміння й навички щодо організації процесів навчання й виховання здобувачів освіти; професійно значущі якості педагога професійної освіти.

Завдання дисципліни: оволодіти теоретико-методологічними основами загальної та професійної педагогіки, знаннями та навичками організації освітнього процесу, розвивати педагогічні здібності студентів, навички й уміння здійснювати педагогічні дослідження, моделювати освітній процес.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільського господарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

Програмні результати навчання:

ПРН 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів.

ПРН 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях сфер, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПРН 03. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

ПРН 04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.

ПРН 10. Знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПРН 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПРН 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.

ПРН 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

ПРН 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Загальна педагогіка. Теорія навчання														
Тема 1. Педагогіка як наука	1	7	2	2	-	-	3							
Тема 2. Формування і розвиток особистості	1	7	2	2	-	-	3							
Тема 3. Дидактика. Закономірності і принципи навчання	2	14	4	4	-	-	6							
Тема 4. Методи, форми і засоби навчання	3	14	4	4	-	-	6							
Тема 5. Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності	4	7	2	2	-	-	3							
Тема 6. Проблема відставання та неуспішності учнів	4	7	2	2	-	-	3							
Тема 7. Особливості навчання	5	7	2	2	-	-	3							

обдарованих дітей													
Тема 8. Інклюзивна освіта	5	7	2	2	-	-	3						
Тема 9. Неформальна освіта	6	7	2	2	-	-	3						
Разом за змістовим модулем 1	77		22	22			33						
Змістовий модуль 2. Загальна педагогіка. Теорія виховання													
Тема 10. Сутність процесу виховання	6,7	14	4	4	-	-	6						
Тема 11. Закономірності і принципи виховання	7,8	14	4	4	-	-	6						
Тема 12. Методи і форми виховання	8,9	14	4	4	-	-	6						
Тема 13. Основні напрями виховання	9,10	21	6	6	-	-	9						
Разом за змістовим модулем 2	63		18	18	-	-	27						
Змістовий модуль 3. Професійна педагогіка													
Тема 14. Професійна педагогіка як галузь педагогічної науки	11	14	4	4	-	-	6						
Тема 15. Система та зміст освіти в Україні	12	14	4	4	-	-	6						
Тема 16. Викладач	13	7	2	2	-	-	3						

закладу професійної освіти як організатор освітнього процесу													
Тема 17. Методи та форми професійного навчання	13,14	21	6	6	-	-	9						
Тема 18. Формування soft skills здобувачів професійної освіти	15	7	2	2	-	-	3						
Тема 19. Педагогічний менеджмент	15	7	2	2	-	-	3						
Разом за змістовим модулем 2	70		20	20	-	-	30						
Усього годин	210		60	60	-	-	90						

3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогіка як наука	2
2	Формування і розвиток особистості	2
3	Дидактика. Закономірності і принципи навчання	4
4	Методи, форми і засоби навчання	4
5	Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності	2
6	Проблема відставання та неуспішності учнів	2
7	Особливості навчання обдарованих дітей	2
8	Інклюзивна освіта	2
9	Неформальна освіта	2
10	Сутність процесу виховання	4
11	Закономірності і принципи виховання	4
12	Методи і форми виховання	4
13	Основні напрями виховання	6
14	Професійна педагогіка як галузь педагогічної науки	4

15	Система та зміст освіти в Україні	4
16	Викладач закладу професійної освіти як організатор освітнього процесу	2
17	Методи та форми професійного навчання	6
18	Формування soft skills здобувачів професійної освіти	2
19	Педагогічний менеджмент	2
	Разом	60

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогіка як наука	3
2	Формування і розвиток особистості	3
3	Дидактика. Закономірності і принципи навчання	6
4	Методи, форми і засоби навчання	6
5	Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності	3
6	Проблема відставання та неуспішності учнів	3
7	Особливості навчання обдарованих дітей	3
8	Інклюзивна освіта	3
9	Неформальна освіта	3
10	Сутність процесу виховання	6
11	Закономірності і принципи виховання	6
12	Методи і форми виховання	6
13	Основні напрями виховання	9
14	Професійна педагогіка як галузь педагогічної науки	6
15	Система та зміст освіти в Україні	6
16	Викладач закладу професійної освіти як організатор освітнього процесу	3
17	Методи та форми професійного навчання	9
18	Формування soft skills здобувачів професійної освіти	3
19	Педагогічний менеджмент	3
	Разом	90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесні методи (лекційний метод, дискусія, розповідь, пояснення, бесіда);
- практичні методи (практичні роботи, розв'язання педагогічних ситуацій);
- наочні методи (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату);
- методи проблемного навчання: проблемний виклад, частково-пошуковий, дослідницький метод;
- інтерактивні методи навчання: метод проєктів, ділова гра, робота в малих групах;
- відеометод (дистанційні, мультимедійні тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмовий контроль;
- тестування;
- реферат, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2152>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Анєнкова І. П., Байдан М. А., Горчакова О. А., Руссол В. М. Педагогіка: навч. посіб. Львів: «Новий Світ 2000», 2020. 567 с. URL: <https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2019/10/Pedahohika.pdf>
2. Березюк О. С., Власенко О. М. Дидактика: теорія і практика: навч.-метод. посіб. для студ. гуманіт. факультетів. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2019. 255 с. URL: <https://hovufks.org.ua/wp-content/uploads/2024/03/Дидактика.-Березюк-О.С.-Власенко-О.М.pdf>
3. Дольнікова Л., Мукан Н. Професійна педагогіка: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівська політехніка, 2021. 324 с.
4. Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с. URL: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2109/1/np_zagalni_osnovy.pdf
5. Інтерактивні методи навчання у вищій школі : монографія / Д. П. Антюшко, В. С. Володавчик, Л. І. Сєногонова та інші. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2022. 189 с. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8988/1/2022.pdf>
6. Княжева І. А. Педагогіка: навч. посіб. Одеса: Університет Ушинського, 2023. 110 с.
7. Козловський Ю. М., Ортинський В. Л., Дольнікова Л. В. Педагогіка: підруч. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 372 с.
8. Мукан Н. В., Дольнікова Л. В. Професійна педагогіка: словник термінів і понять. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. 160 с.
9. Нагачевська З.І. Педагогіка: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 144 с.
10. Немець Л. М. Педагогічний менеджмент : навчально-методичний посібник для студентів першого курсу магістратури спеціальності 014.07. Середня освіта (Географія) / Л. М. Немець, К. Ю. Сєгіда, М. О. Логвинова. Харків, 2019. 86 с. URL: http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua/wp-content/uploads/2017/07/ПедМенеджмент_2019.pdf
11. Пащенко М. І., Красноштан І. В. Педагогіка: навч.-метод. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 228 с.
12. Педагогіка : навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмельюк, Т. Ю. Осипова та ін. Харків : Бурун Книга, 2019. 304 с.

13. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навч. посіб. Київ: ТОВ «Агенство Україна», 2019. 300 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvnenavchannya/posibniki/inklyuziyavnz.pdf>

14. Професійна педагогіка: підручник / Авт. : О.В. Грабовський, Л.В. Коломієць, О.С. Савельєва, А.В. Семенова, В.Ф. Яні; за заг. ред. А.В. Семенової. Одеса: Бондаренко М.О., 2020. 575 с.

15. Сікорський П. І. Нова педагогіка: підруч. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 540 с.

16. Суліма Є. М., Деніжна С. О., Петухова І. О. Педагогіка: практикум: навч. посіб. / Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 532 с.

17. Ярошук Л. Теорія та методика виховання: навч. посіб. Бердянськ: ПП Скребейко, 2019. 400 с.

Нормативно-правові документи

18. Закон України «Про освіту».
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

19. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. <https://drive.google.com/file/d/1B-dJsxljlNxfuy3jjq5n4ZVPeo4gZ8/view>

20. Концепція Нової української школи.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-hkola-compressed.pdf>

21. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text>